

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/124/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417205805
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Ťažký
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8417205805.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v konaní pred sudcom JUDr. Štefanom Ťažkým v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti D. C., T. XX.X.XXXX, T. C., T. X.X.XXXX Z. N. C., T. XX.X.XXXX, všetky trvale bytom T. S. XX/XX, D. W., toho času v S. S. G. Š. I., so sídlom Y. T. XX/XX, Š. I., deti rodičov: matky: I. C., T. XX.X.XXXX, H. T. S. XX/XX, D. W. a otca I. C., T. XX.X.XXXX, H. T. S. XX/XX, D. W., zastúpené procesným opatrovníkom obcou D. W., za účasti Ú. C., G. D. Z. M. Y. Z. S. S. G. Š. I., o nariadenie ústavnej starostlivosti o maloleté deti z úradnej povinnosti, t a k t o

rozhodol:

I. N a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi D. C., T. XX.X.XXXX, T. C., T. X.X.XXXX Z. N. C., nar. XX.X.XXXX, ktoré budú umiestnené v zariadení S.R. S. G., Y. T. XX/XX, Š. I..

II. U k l a d á otcovi I. C., T. XX.X.XXXX poskytovať na výživu maloletých detí C. D., T. XX.X.XXXX, T., T. X.X.XXXX Z. N., T. XX.X.XXXX, na každé dieťa samostatne mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy do 20 dňa v mesiaci na účet S. S. G. Š. I., G. G. O.. Y. T. XX/XX, Š. I., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. U k l a d á matke I. C., T. XX.X.XXXX poskytovať na výživu maloletých detí C. D., T. XX.X.XXXX, T., T. X.X.XXXX Z. N., T. XX.X.XXXX, na každé dieťa samostatne mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy do 20 dňa v mesiaci na účet S. S. G. Š. I., G. G. O.. Y. T. XX/XX, Š. I., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Kežmarok uznesením z dňa 31.7.2017 pod č. k. 5P/124/2017 začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi D., T. Z. N. C. z úradnej povinnosti. Dôvodom začatia konania z úradnej povinnosti bolo vydanie neodkladného opatrenia Okresným súdom Kežmarok z dňa 7.4.2017 pod č. k. 5P/56/2017-31, ktorým súd nariadil odovzdanie maloletých detí do ústavnej starostlivosti S. S. G. - Š. I. z dôvodu, že rodičia maloletých detí, i napriek vykonaným pohovorom a upozoreniam nezabezpečili maloletým deťom riadnu výchovu a starostlivosť, pričom deti v tom čase boli ohrozené na zdraví a živote, výrazné boli zanedbané po stránke výchovnej, ako aj z hľadiska hygieny a výživy.

2. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie, oboznámil sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Kežmarok pod sp. zn. 5P/56/2017, s obsahom spisu, ako aj výpoveďami prítomných účastníkov na pojednávaní.

3. Rodičia maloletých detí, i keď boli na pojednávanie riadne a včas predvolaní, na pojednávanie sa nedostavili a svoju neúčast z vážnych dôvodov neospravedlnili.

4. Z pripojeného spisu Okresného súdu Kežmarok súd zistil, že súd nariadil neodkladné opatrenie, odovzdanie maloletých detí D., T. Z. N. C. do ústavnej starostlivosti S. S. G. Š. I. z dňa 7.4.2017. Neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.5.2017. Dôvodom nariadenie neodkladného opatrenia umiestnením maloletých detí do ústavnej starostlivosti bolo, že maloleté deti žili v prostredí, kde bolo ohrozené ich zdravie, ale aj život, pričom ponechanie detí v tomto prostredí mohlo mať tragické následky.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok uviedol, že vykonali prešetrenie rodinného prostredia u rodičov maloletých detí. Boli oboznámení s konaniami vedenými na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5Ps/8/2017 a 3Ps/8/2017, v ktorých Okresná prokuratúra v Kežmarku dala podnet na začatie konania obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u oboch rodičov maloletých detí I. C. Z. I. C.. Poukázali, že v predmetných spisov bol vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvia psychiatrie o zdravotnom stave oboch rodičov, kde bolo zistené, u matky prítomnosť stredne ťažkej mentálnej retardácie ľahkého stupňa a u otca maloletých detí prítomnosť ľahkej mentálnej retardácie ťažkého stupňa, obaja rodičia vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu nie sú spôsobilí zabezpečovať potrebnú starostlivosť a opateru svojim deťom. Poukazujúc na takto zistený stav v prostredí rodičov maloletých detí, navrhli nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v S. S. G. Š.É. I.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok zároveň navrhol, aby súd oboch rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletých detí v zmysle ustanovenia § 81 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine.

6. Zástupca S. S. G. Š. I. na pojednávaní uviedol, že predložil súdu správy o maloletých deťoch D., T. Z. N.. Poukázal, že deti sa v novom prostredí adaptovali bez problémov. Rodičia sa o deti nezaujímajú. Deti nespomínajú rodičov, medzi deťmi a rodičmi a opačne nie sú vytvorené citové väzby. Výživné určené rodičom v rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia rodičia zariadeniu neuhrádzajú. S. S. G. Š. I. súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v ich zariadení.

7. Procesný opatrovník ustanovený maloletým deťom pre toto konanie obec D. W. uviedol, že rodičia maloletých detí bývajú v murovanom príbytku, ktorý pozostáva z jednej izby, v dome nie je zavedená elektrina, ani voda, ani sociálne zariadenie. V dome okrem rodičov bývajú ešte dvaja ich synovia Š., ktorý má 17 rokov, má ukončenú povinnú školskú dochádzku a plnoletý I., ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony rozhodnutím Okresného súdu Kežmarok, jeho opatrovníkom nie sú rodičia. Obaja rodičia sú zamestnaní, nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, otec je invalidný dôchodca, matka sa v domácnosti nezdržiava, žije túlavým spôsobom života.

8. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

9. Podľa § 54 ods. 2, písm. b/ Zákona o rodine rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

10. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazyvali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Súd v predmetnom konaní mal za preukázané, že výchova maloletých detí D., T. Z. N. C. je vážne ohrozená v prostredí, v ktorom žijú ich rodičia I. Z. I. C.. Tieto skutočnosti sú zdokladované správami zo G. Š. D. D. W., ktoré deti navštevujú, kde je konštatované, že pre mentálny postih rodičov tieto nie sú schopní starať sa o deti, deti ponechávajú bez akejkoľvek starostlivosti svojich rodičov a situácia u detí je neúnosná. Z psychologickkej správy vypracovanej psychológom PhDr. Katarínou Hlinkovou je uvedené, že deti C. sú výrazne zanedbané po stránke sociálnokultúrnej, žijú v málo podnetnom prostredí, ktoré im neumožňuje primerane rozvíjať intelektové schopnosti. Trpia depriváciou základných psychofyzických potrieb, ako je zabezpečenie pravidelného jedla, tepla, čistoty a bezpečia. Deťom nie je zo strany rodičov poskytovaná pomoc pri liečbe zdravotných ťažkostí a trpia pedikulózou. Deti sú vystavené vysokej miere nebezpečenstva, ktoré môže vzniknúť buď z nedostatočnej starostlivosti rodičov, z neposkytnutia zdravotnej starostlivosti, či ochrany. Z pripojených spisov Okresného súdu Kežmarok pod sp. zn. 5Ps/8/2017 a 3Ps/8/2017 súd zistil, že na Okresnom súde Kežmarok sa vedú konania na podnet Okresnej prokuratúry v Kežmarku na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u oboch rodičov maloletých detí, v ktorých je pripojený znalecký posudok vypracovaný znalcom MUDr. Andreou Remeckou, kde bolo vyšetrením zistené u oboch rodičov mentálna retardácia a znalec konštatoval, že obaja rodičia nie sú vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu spôsobilí zabezpečovať potrebnú starostlivosť a opateru svojim deťom. Súd na základe takto zistených skutočností dospel k záveru, že sú tu podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti a preto ju nariadil v rozsahu, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia.

17. Súd v rozhodnutí, ktorým nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi C., súčasne uložil obom rodičom poskytovať deťom výživné. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo zistení zárobkových, finančných a majetkových pomerov rodičov. Obaja rodičia sú nezamestnaní, matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nemá žiaden príjem, v domácnosti sa nezdržiava, žije túlavým spôsobom života. Otec maloletých detí je invalidným dôchodcom a jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok. Sú nemajetní, žijú v murovanom príbytku spolu s ďalšími deťmi, z ktorých jedno dieťa je pozbavené spôsobilosti na právne úkony. Preto súd určil výživné v zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje

za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.